

Ammoniakreducerende maatregelen voor biologische herkauwers

CCBT mini-symposium

24 juni 2025

Destelbergen/online

Jan Valckx
Govaerts & Co

1

2 'AMMONIAK' PROJECTEN

- Ammoniakreducerende maatregelen voor biologische herkauwers in beeld
- CCBT-project
- 15/02/2023 – 31/12/2024
- Partners: CCBT, Bioforum, ILVO, Govaerts & Co
- **Alle herkauwers**
- RAMBIO - Reductie van ammoniak in de biologische veehouderij
- Project Vlaams bio-onderzoek
- 01/01/2023 – 30/04/2025
- Partners: ILVO, Bioforum, Govaerts & Co
- Kippen, varkens, **geiten**

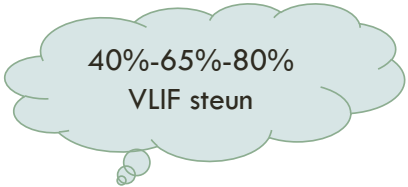
2

ERKENDE MAATREGELEN MELKVEE

AER maatregel	Reducties	Toepasbaarheid bio
Beweiding	700 uren (-5% roostervloer/-7% dichte vloer) tot max. 2800 uren (-20% roostervloer/26% dichte vloer)	Beweiding is evidentie. Digitale registratie > 1400 uren kost geld (5 000 – 10 000 euro) en beschikbaarheid? Niet in stallen met stalrest.
Mestschuif/ mestrobot	6 keer per dag (-10%) en 10 keer per dag (-15%) In combinatie met gebruik van water (bijkomend 5% reductie)	Mestopslagcapaciteit voldoende? Mest uitrijden op analyse? Meer mesttransport? Niet toepasbaar in potstallen, tenzij roostervloer/dichte vloer thv voerhek
Vloersystemen	20-25-30%	Niet toepasbaar in potstallen, tenzij roostervloer/dichte vloer thv voerhek
Luchtwasser	45%	Niet te combineren met beweiding, dus niet toepasbaar in bio.

3

ERKENDE MAATREGELEN MELKVEE

AER maatregel	Aanschafkosten(€)	Jaarlijkse kosten (€)	Afschrijvingstermijnen (jaren)	Totale jaarlijkse kosten (€)
Registratie beweiding	5 000	200	10	1 000
Mestrobot	22 000	500	10	2 700
Mestschuif	15 000	500	15	1 500
Mestrobot met water	22 000 + 6 500	750	10 + 15	3 383
Roostervloer met afdichtkleppen (nieuwbouw bijkomende kost)	80 000	0	20	4 000

Kosten gebaseerd op 160 dierplaatsen

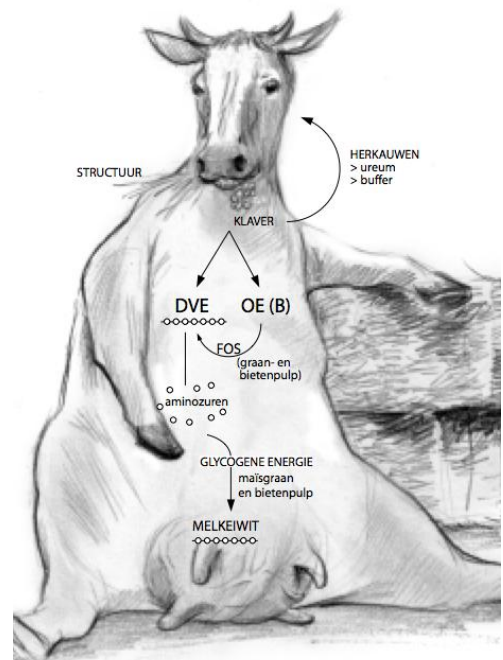
4

GOEDE EIWITBENUTTING

Sluit goed aan bij dagdagelijkse bedrijfsvoering.

Borging moet **boer(in)vriendelijk** zijn (bv. via melkureum).

Nood aan ondersteuning fijnregeling rantsoensamenstelling/bemesting.

5

TANNINES/SAPONINES

Als voederadditief of in bepaalde plantensoorten (maaien/begrazen)

Bijkomende landbouwkundige voordelen

- Mineralen en spoorelementen
- Wormenonderdrukking (tannines)
- **Verminderde methaanuitstoot**

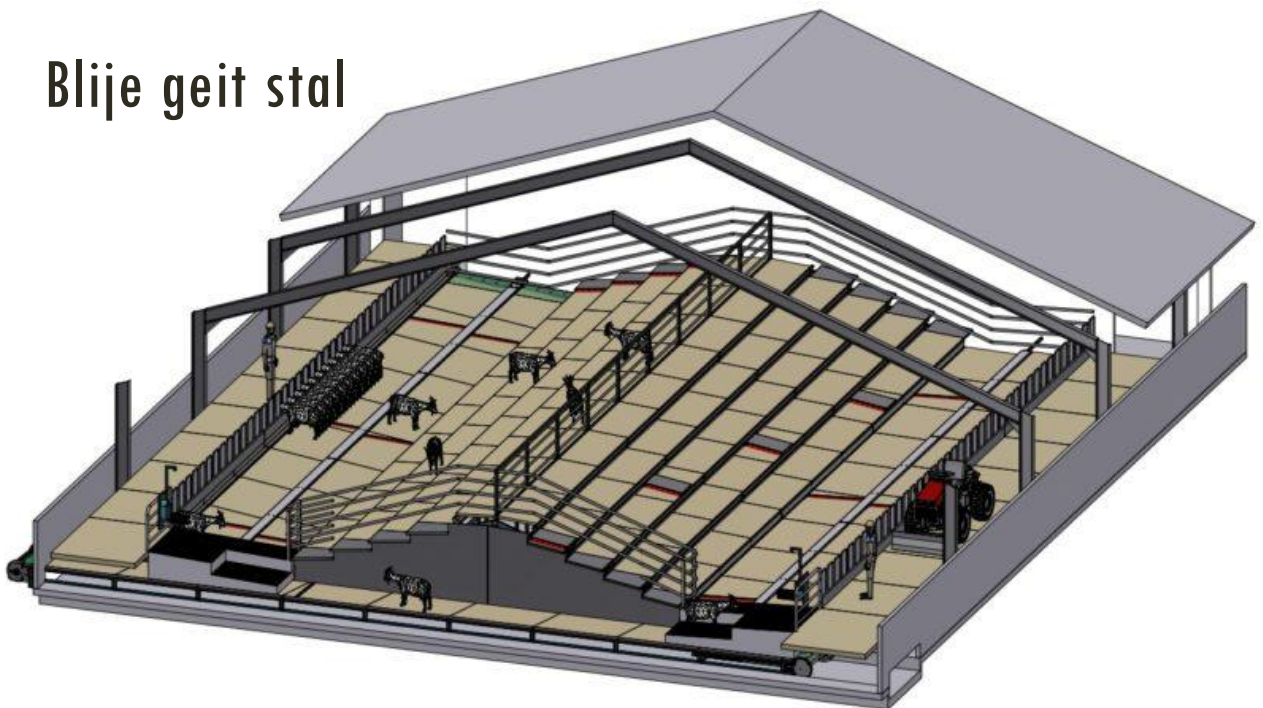

6

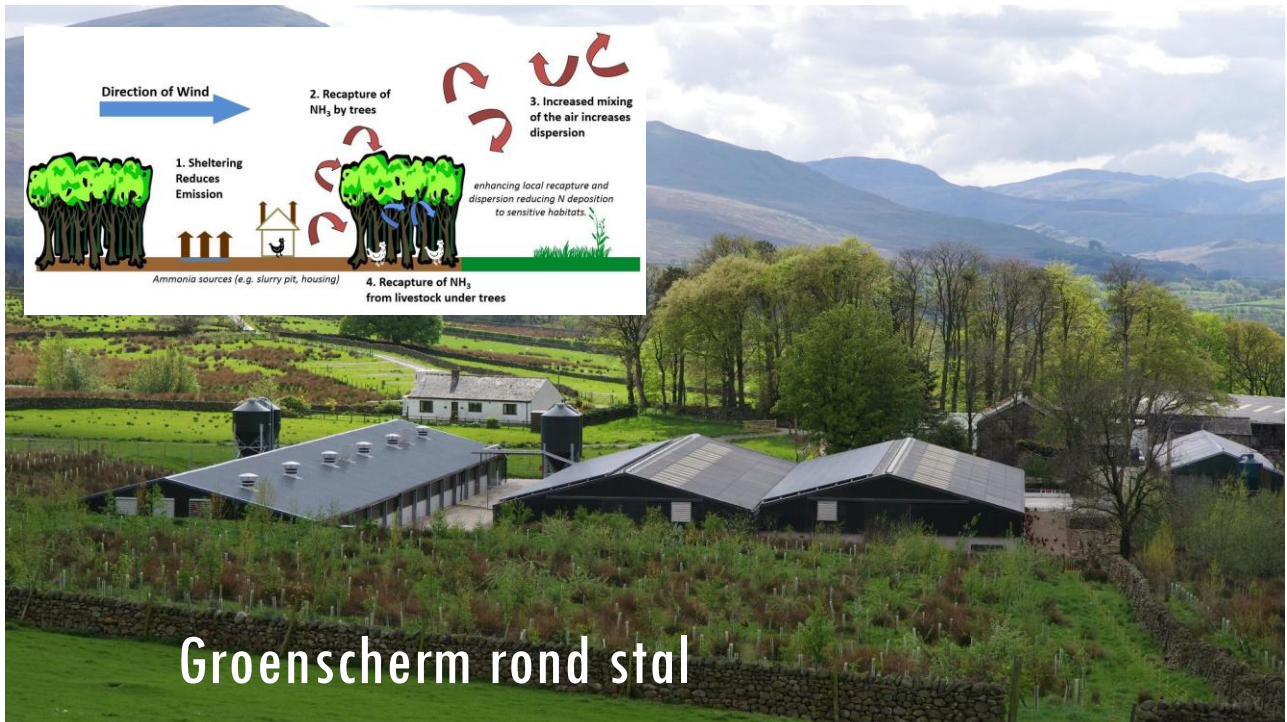

7

Blije geit stal

8

Groenscherm rond stal

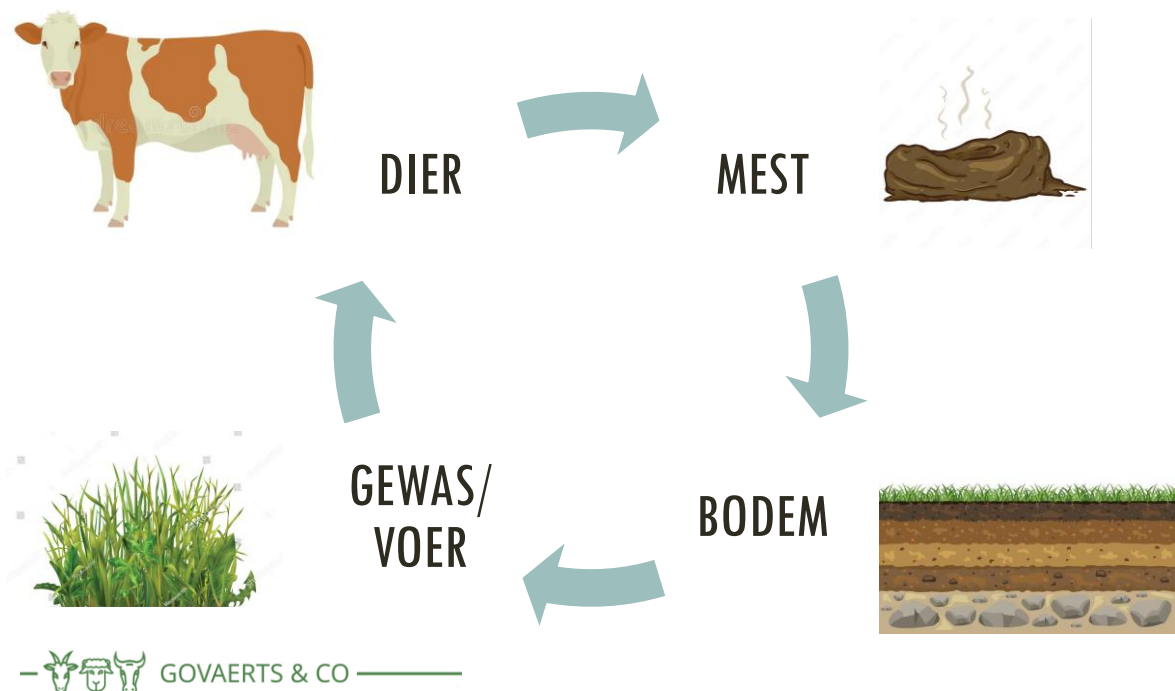
9

10

11

12

OPERATIONELE GROEP: ZEOGOAT

- Gangbare en biologische melkgeitenhouders samen op zoek naar het potentieel van zeoliet voor ammoniakreductie
- 01/03/2024 – 28/02/2026
- Partners: BB, ILVO, Govaerts & Co, 't Reigershof, Van Waes Geitenhouderij
- Uitwerken meetprotocol, zeoliet als voederadditief, zeoliet als strooiseladditief, praktische en bedrijfseconomische bril
- <https://ilvo.vlaanderen.be/nl/onderzoeksprojecten/gangbare-en-biologische-melkgeitenhouders-samen-op-zoek-naar-het-potentieel-van-zeoliet-voor-ammoniakreductie>

13

14

AANBEVELINGEN VOOR BELEID & ONDERZOEK

- Er wordt met het stikstofdecreet niet naar het ruimere N-verhaal in zijn geheel gekeken, enkel op stalniveau. Dit wringt met het biologisch gedachtegoed en bedrijfsvoering.
- ➔ hoe kunnen we als sector stappen zetten naar een systeembenadering van stikstof (en CO₂, en methaan, en...)?
 - ➔ Hoe overtuigen we anderen van een systeembenadering?
 - ➔ Hoe geven we een systeembenadering handen en voeten?
- Spanningsveld tussen praktische toepasbaarheid, tijdsinvestering, betaalbaarheid,...en controleerbaarheid.
- Commerciële partijen zijn niet geïnteresseerd in de ontwikkeling van sommige potentiële maatregelen wegens een gebrek aan verdienmodel. Bv. landschapselementen
- ➔ hier een belangrijke rol voor overheid om de ontwikkeling/onderzoek van deze maatregelen te ondersteunen

15

VRAGEN?

Jan Valckx

Coördinator biologische veehouderij

Govaerts & Co

jan@wimgovaertsenco.be

16